

Universitätsbibliothek Paderborn

Cursus Theologico-Moralis

Ad usum Tyronum elucubratus, Et in Quotidianis Prælectionibus
Quoad ea, quæ Moralis Theologia disputat De Sacramentis, & Censuris

Viva, Domenico

Patavii, 1723

Art. V. De Impedimento Ordinis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40650

nico de desponsatione impuberum in 6.
Potest tamen Episcopus dispensare,
ut possit petere debitum; sicut etiam
dispensare possunt Religiosi habentes
hujusmodi privilegium.

III. Quæritur secundo; An possit
Titius post consummatum matrimonium
cum Berta, de consensu illius
Religionem ingredi, & profiteri, Ber-
ta in seculo remanente?

Respondeo, Bertam regulariter te-
neri ad ingressum Religionis statim,
ac Titius de suo consensu professus
est; ut ostendit Sanch. lib. 7. disp. 34.;
Posset tamen Berta in seculo rema-
nere, si tria concurrent; Primo,
quod sit senex, idest saltem quin-
quagenaria; Secundo, quod votum
castratus emitat; Tertio, quod con-
sensum Episcopi obtineat.

IV. Quæritur ultimo; An possit Pa-
pa dispensare in hoc impedimento
dirimente voti; ita scilicet, ut valide
matrimonium celebret Professus, aut
Sacris Ordinibus initiatus?

Respondeo cum communi affirmati-
ve; tum quia jure Pontificio, non
naturali, tale impedimentum institu-
tum est, ut supra diximus; tum et-
iam, quia plures in eo dispensatum
est, ut videre est apud Dian. part.
8. tract. 1. resol. 72. & 73. præsertim
cum Casimiro I. Rege Poloniae, qui
erat Diaconus, & Professus Benedi-
ctinus, & auctoritate Benedicti IX.
vel Clem. II. ad nuptias transit.

ARTICULUS V.

De Impedimento Ordinis.

I. Ordo Sacer dirimit matrimonium
contrahendum, non vero contra-
ctum. Et etiam apud Græcos irri-
tum est matrimonium post Ordines
Sacros contractum.

II. Qui Sacros Ordines suscipit, tene-
tur emittere votum castratus. Quod
si expresse id nolit, & peccat gra-

viter per hoc, quod votum non
emittat, & peccando contra casti-
tatem peccat etiam sacrilegio spe-
ciali sacrilegio; quamvis non peccet
contra votum.

III. Hinc ex voto simul, & ex lege Ec-
clesie habens Ordines Sacros tene-
tur castitatem servare; & invali-
de contrahit matrimonium, quam-
vis noluerit vovere castitatem.

IV. Qui ante pubertatem suscipere
Ordines Sacros, teneatur castitatem
vovere; Qui vero in infantia,
teneatur cum pervenerit ad usum
rationis de statu amplectendo de-
cernere.

V. Invalidus Ordinatus ex defectu in-
tentionis in Ordinante non tenetur
ad castitatem servandam, eo quod
voicerit illam accessorie. Secus
vero qui pariter invalidus Profes-
sionem Religiosam emitteret.

VI. Suscipiens Ordines Sacros per me-
tum gravem probabiliter invali-
de castitatem vovet; Unde potest
matrimonium contrahere, & ad
horas recitandas non obligatur.
Sed probabilior est sententia oppo-
sita.

I. **A**neftimus hic impedimen-
tum Ordinis, utpote Voti
impedimento affine. Dirimit Ordo
Sacer matrimonium contrahendum,
non vero contractum; Unde si quis
absque consensu uxoris post matrimo-
nium ratum suscipiat Ordines Sacros,
non ingrediendo Religionem, tenetur
reddere, quamvis non possit petere
debitum; & est Irregularis ex Ex-
travag. Antiquæ, de Voto. Verum Ec-
clesia Græca permittit quidem conju-
gatis suscipere Ordines Sacros, & uti
matrimonio ante Sacros Ordines con-
tracto; Irritum tamen est matrimo-
nium post Sacros Ordines celebratum,
etiam apud Græcos, non secus ac in
Ecclesia Latina.

II. Quæritur nunc primo; Utrum ex voto tantum, an etiam ex Ecclesiæ præcepto teneatur servare castitatem initiatus Ordine Sacro?

Respondeo, Valent. apud Perez disp. 27. sect. 2. putare, quod ex solo Ecclesiæ statuto servare teneatur castitatem: Quod probat, quia si quis vellet suscipere Ordines, & non se obligare ad castitatem, adhuc ad castitatem teneretur; at non ex vi voti, seu propriæ promissionis; ergo ex Ecclesiæ statuto. Communiter tamen cum D. Th., & Sanch. lib. 7. disp. 27. docent, obligatiōnem servandi castitatem haberi ex voto implicito, quod ex statuto Ecclesiæ emitte debet a suscipiente Ordines Sacros; cum enim is sit usus Ecclesiæ, ut suscipientes Ordines Sacros obligentur ad castitatem, consequenter qui vult illos suscipere, implicite vult castitatem promittere, seu vovere, etiam si explicite illam non voveat: Quare ipsa voluntaria suscepit Ordinis Sacri secundum Ecclesiæ leges censetur sufficiens emissio, ac solemnizatio Voti castitatis.

Hinc sequitur primo, quod qui vult suscipere Ordines Sacros, & expresse non intendit se obligare ad castitatem, peccet sacrilege, non solum quia indigne recipit Sacramentum Ordinis, sed etiam quia recipit sine dispositio-ne ab Ecclesiæ requisita, id est sine promissione castitatis.

Sequitur secundo, quod si iste talis fornicetur, non peccet contra vatum; sed peccet sacrilege speciali specie sacrilegii, ut notat Con. de Sacram. Ordinis dub. 3., quia peccat contra Ecclesiæ statutum prohibens actus contra castitatem habenti Ordines Sacros ex speciali indecentia talis status, atque adeo ex motivo Religionis. Immo cum semper maneat obligatus ad emittendum vatum castitatis, inde fit, ut continuum sacrilegium committat,

quousque tale votum non emitte.

III. Sequitur tertio, quod iste talis invalide contraheret matrimonium, non ratione voti, cum illud non emiserit, sed ex lege, seu constitutio-ne Ecclesiæ redditis inhabiles ad contrahendum matrimonium initiatos Ordinibus sacris.

Sequitur quarto, obligationem servandi castitatem in habente Ordines Sacros non oriri dumtaxat ex voto, sed etiam ex Ecclesiæ lege; que non solum præcipit, ut tale vatum emitteatur, sed etiam reddit invalidum matrimonium habentis Ordines Sacros, etiam si non emiserit vatum.

IV. Sequitur ultimo, quod si quis doli capax ante pubertatem suscipiat Ordines Sacros, obligari debeat voto solemni castitatis, ut communiter docent cum Suar., Hurt., Perez contra Sanch. lib. 7. disp. 3. Etenim cum habeat usum rationis, debet, ut certi, obligari.

Neque dicas; Votum solemne Religionis non obligat ante decimum sextum annum; ergo neque vatum solemne annexum Ordini Sacro: Negatur enim consequentia, quia in particularibus dispositionibus juris positi vi argumentum a pari nihil concludit: Neque enim, quia in peregrinatio Nativitatis S. Joannis Baptista tenemur jejunare, idcirco tenemur etiam jejunare in peregrinatio Nativitatis Beatae Virginis, quamvis haec sit illo sanctior, & venerabilior.

Dubium est de Infantibus, qui ante usum rationis ordinantur in Sacris: Quamvis enim certum sit, quod isti valide ordinantur, & characterem recipiant, & simul certum sit, quod isti vatum non emittant; Dubitatur tamen, An ex præcepto Ecclesiæ, cum ad ætatem adultam pervenerint, obligandi sint ad castitatem, & invalide matrimonium contrahant?

Affirmant Hurt. disp. 16., Rebel.

Lc.

Ledesm.. Sed communius cum Vasq., Suar., Sanch. lib. 7. disp. 30. negant; quia Ecclesia statutum solum obligat eos, qui voluntarie ordinantur, *ex cap. 1. Qui Clerici, vel voventes*: Unde poterit iste puer ante usum rationis ordinatus, cum fuerit sui compos, vel exercere Ordines Sacros, & sic tenetur castitatem vovere, & officium recitare; vel poterit velle matrimonium contrahere, & sic remanere perpetuo suspensus ab usu Ordinis.

Hinc sequitur, quod adultis, qui ordinantur in Sacris, cum ignorantia invincibili voti annexi Ordinibus Sacris, & cum ignorantia statuti Ecclesiae reddentis Ordinatos inhabiles ad contrahendum, sequitur, inquam, quod non solum invalide matrimonium contrahant, sed etiam obligentur ad votum emittendum, & ad recitandum officium, ut docent Sanch. disp. 27., & Bonac. quæst. 3. punct. 9. contra Vasq.; Etenim qui libere vult statum aliquem, vel aliquod munus suscipere, vult etiam implicite quæcumque tali statui, aut muneri sunt annexa, etiamsi de iis habeat ignorantiam; Quod si adultus involuntarie ordinaretur, quia vere Ordines non susciperet, nullam contraheret obligationem; & sic posset valide, & licite matrimonium contrahere, & ad horas recitandas non teneretur.

V. Dubium præterea est; An qui invalide ordinatur, verbi gratia, ex defectu intentionis in Ordinante, teneatur adhuc vi voti simplicis ad castitatem: Sicuti tenetur, qui invalide est profensus, ex illo Principio, quod *Aetus, qui non valeat eo modo, quo fit, valet modo, quo valere potest.*

Communiter contra nonnullos negant; quia recipiens Ordines non intendit emittere votum castitatis, nisi quatenus tale votum necessario debet consequi Ordines Sacros; atque adeo tantum accessorie intendit vovere ca-

stitatem; ergo si invalide recipit Ordines, votum revera non emisit; etenim accessorium non subsistit, non subsistente principali: Contra vero qui in Religione Professionem emittrit, principaliter intendit vovere castitatem; unde si invalide profitetur, puta ex defectu ætatis, licet non teneatur voto solemini, tenetur tamen voto simplici castitatis, juxta doctrinam Sanch. lib. 7. disp. 27. num. 13.; quia scilicet Professioni Religiosæ non est accessorium votum castitatis; (sicut est accessorium Ordini Sacro ex statuto Ecclesiae) sed est essentiale, & principale.

Ex hac doctrina sequitur, quod si quis suscipiens Ordines minores castitatem voveat, eo quod putet iis Ordinibus esse annexum pariter votum solemine castitatis, revera nec voto solemini, nec simplici ad castitatem teneatur, ut docet Sanch. lib. 7. disp. 31., Bonac. loc. cit., & alii contra non paucos; immo interveniente iusta causa, possit absque culpa ulla veniali matrimonium contrahere. Ratio est, quia iste talis non intendebat vovere castitatem, nisi quatenus credebat, tale votum esse annexum Ordinibus minoribus; ergo cum revera non sit annexum, sequitur, quod tali voto non obstringatur.

VI. Quaritur etiam; An qui per metum gravem suscipit Ordines Sacros, teneatur ad castitatem, & invalide contrahat matrimonium?

Respondeo, Bonac., Sanch., Con., & alios negare; quia votum tali metu emissum jure Ecclesiastico est irritum, *ex cap. Perlatum, de iis, que vi, metusve causa sunt*; unde non obligatur ad castitatem vi voti; Neque obligatur ex præcepto Ecclesiae; quia Ecclesia obligat ad castitatem illos tantum, qui sponte Ordines suscipiunt, ac privilegiis Clericalibus uti volunt; Par enim est, ut qui sentit commodum,

dum, sentiat & onus, ex Regula 55. de Regulis juris in 6. Et propter eandem rationem non inhabilitat talem personam ad contrahendum matrimonium; Nec obligat illum ad officium recitandum, nisi sublatu metu, & coactione sponte amplectatur statum clericalem.

Vsq. tamen tom. 3. in 3. part. dis-
put. 236. cap. 3. cum Silv., & aliis
affirmant teneri ad castitatem, tum
ratione voti, tum ratione præcepti:
Tenetur quidem ratione voti; quia
jure Ecclesiastico solum irritatur vo-
tum emissum in Religione per gravem
metum, non vero votum in suscep-
tione Sacri Ordinis sic emissum: Tene-
tur etiam ratione præcepti Ecclesiasti-
ci; quia qui per metum gravem Or-
dines suscipit, libere consentit ad Or-
dines suscipiendos; (cum metus non
tollat libertatem, & voluntarium sim-
pliciter) atque adeo consentire etiam
debet ad votum castitatis, & ad ob-
ligationem inde provenientem.

Neque dicas: Præceptum Ecclesiasti-
cum cum gravi metu non obligat;
Nam contra est, quia in casu nostro
Ecclesia tantum accessorie obligat ad
castitatem illum, qui voluntarie, licet
coactus, suscipit Ordinem Sacrum;
Quare si voluntarie ordinatur, volun-
tarie etiam suscipere debet obligatio-
nem servandi castitatem; cum acces-
sorium sequi debeat principale.

ARTICULUS VI.

De Impedimento Cognitionis.

- I. Cognatio triplex est, Spiritualis, Legalis, & Naturalis, juxta tripli-
cem modum, quo personæ possunt es-
se propinquæ inter se.
- II. Explicatur quousque cognationes ista
matrimonium dirimant.
- III. Plura requiruntur, ut spiritualis
cognatio contrahatur.

IV. Spiritualis cognatio a Patriniis ha-
contrahitur, si baptizans confe-
tur privatim; aut si in Ecclesia so-
lum suppleantur solemnitates. Ba-
ptizans autem illam contrahit, et
iam in baptismo privato. Quid si
Pater filium baptizet?

V. In baptismo, in quo Patrinus susci-
pit puerum per Procuratorem, pro-
babilius solus Principalis cognati-
nem contrahit.

VI. Si plures puerum teneant in bap-
timo, quisnam contrahit cognati-
nem?

VII. Cognitionis Legalis impedimentum
probabilius per solam adoptionem
perfectam contrahitur.

VIII. Num sit iure naturæ irriterum ma-
trimonium inter fratrem, & sor-
orem?

IX. Quid de Matrimonio inter Aquam,
& Nepotem? Aut inter Affinitatem
primo gradu?

X. Quid de matrimonio inter Parum,
& filiam?

I. **T**riplex datur Cognatio, Spi-
ritualis, Legalis, & Natur-
alis; quia propinquitas personarum o-
riri potest vel vi Sacramentorum,
vel vi legis, vel ex ipsa natura.

II. Cognatio Spiritualis est propin-
quitas quarundam personarum ex latu-
toto Ecclesiæ consurgens propter col-
lationem, & susceptionem Baptismi,
& Confirmationis. Nam sicut per ge-
nerationem naturalem contrahitur co-
gnatio naturalis; ita per genera-
tionem spiritualem factam in his Sacra-
mentis contrahitur cognatio spiritua-
lis: Proinde dirimitur matrimonium
inter baptizantem, & baptizatum,
inter baptizantem, & Patrem, & Ma-
trem baptizati; & eodem modo in-
ter susceptorem, & suscepit, atque
hujus patrem, & matrem; non vero
inter susceptores ipsos; Et idem di-
cas in Sacramento Confirmationis ex
Tri-